

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	1051
Land:	Iran
Kilde:	DRC Dansk Flygtningehjælp
Titel:	Temarapport. Iran. Iranske myndigheders overvågning af iranske statsborgere
Udgivet:	november 2023
Optaget på baggrundsmaterialet:	25. januar 2024



DRC Dansk Flygtningehjælp
Borgergade 10
DK 1300 København K
Danmark

T: +45 3373 5000
drc@drc.ngo
www.drc.ngo

DRC DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP

TEMARAPPORT

IRAN

IRANSKE MYNDIGHEDERS OVERVÅGNING AF IRANSKE STATSBORGERE

NOVEMBER 2023



1

¹ <https://legacy.lib.utexas.edu/maps/iran.html>

Denne rapport indeholder aktuelle baggrundsoplysninger (COI) om udbredelsen og karakteren af overvågning af iranske statsborgere i og udenfor Iran. Rapporten er baseret på research af offentligt tilgængelige kilder fra statslige og ikke-statslige aktører.

DRC Dansk Flygtningehjælps landeprofiler og temarapporter er et uddrag af aktuelle, asylrelevante baggrundsoplysninger om et enkelt land. Landeprofilerne og temarapporterne er overvejende baseret på oplysninger indsamlet af andre aktører og er ikke et udtryk for DRC Dansk Flygtningehjælps egne holdninger.

Rapporten er ikke en udtømmende undersøgelse af overvågning af iranske statsborgere og bør sammenholdes med andet relevant kildemateriale ligesom de citerede kilder bør konsulteres direkte.

DRC Dansk Flygtningehjælp er en privat, humanitær organisation, der arbejder med flygtninge og fordrevne i mere end tredive lande samt med rådgivning af asylansøgere i Danmark.

Indhentelse af oplysninger er afsluttet den 28. november 2023.

Indhold

1. Indledning.....	4
2. Overvågning i Iran	5
2.1 Den iranske straffelov.....	6
2.2 Presselovgivning	6
2.3 Lov om computerkriminalitet.....	6
2.4 Hijab lovforslag	7
2.5 Lokale retningslinjer	8
3. Overvågning af Online-aktiviteter	9
3.1 'SIAM'	9
3.2 Cyber-politi / Cyber-army	11
3.3 Andre former for overvågning.....	12
3.4 Moralpolitiet.....	14
3.5 Brug af agenter og informanter.....	15
4. Overvågning udenfor Iran	16
4.1. Online overvågning.....	18
4.2 Brug af agenter og informanter.....	19
5. Kilder	21

1. Indledning

I det følgende beskrives de iranske myndigheders metoder til overvågning af iranske statsborgere samt konsekvenser for borgerne af denne overvågning.

Iran er et land, der i høj grad monitorerer og kontrollerer sin befolkning.² I takt med internettets udbredelse er myndighedernes mulighed for at monitorere borgernes adfærd blevet udvidet,³ og de iranske myndigheder har et omfattende apparat til at følge med i borgernes adfærd.⁴

Herudover er de iranske myndigheder berygtede for at have en bred vifte af pressionsstaktikker såsom chikane, intimidering og overvågning af blandt andre politiske modstandere og uafhængige journalister.⁵

Rapporten er udarbejdet som følge af den seneste protestbevægelse, der opstod i Iran efter drabet på den iranske kvinde Mahsa Amini og har som følge deraf et særligt fokus på de iranske myndigheders reaktion efter de massive protester i forbindelse med Mahsa Aminis død og bevægelsen 'Kvinde, Liv, Frihed'.⁶

Iranske asylansøgere i Danmark udtrykker ofte bekymring og angst for, hvor meget de iranske myndigheder ved om deres aktiviteter både i og udenfor Iran, hvorfor de iranske myndigheders overvågning af regimekritikere,⁷ og oplysninger om iranske myndigheders trusler og kidnapninger, kidnapningsforsøg, drab og drabsforsøg mod eksiliranere⁸ også belyses.

De konsulterede kilder består af rapporter om Iran generelt og om rapportens tema specifikt, der er udarbejdet både af myndigheder og civilsamfund. Derudover er der konsulteret en mængde nyhedsartikler om de iranske myndigheders brug af overvågning.

Henset til den sensitive karakter vedrørende brug af agenter og informanter mod iranere i Iran og i eksil, må det formodes, at meget på dette felt er underbelyst i de offentlige kilder, der har kunnet konsulteres om emnet. Ligeledes er enhver beskrivelse af de iranske efterretningstjenesters aktiviteter udelukkende baseret på offentligt tilgængelige oplysninger, og der tages forbehold for nøjagtigheden, fuldstændigheden samt aktualiteten af de præsenterede oplysninger henset til den sensitive karakter af sådanne aktiviteter.

² US Department of State, '2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran', 30. marts 2021, s. 31

³ Artikel fra International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI), (Nu Center for Human Rights in Iran): 'Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users at Risk.', 3. februar 2014

⁴ Human Rights Council: 'Summary Prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights in Accordance with Paragraph 15 of the Annex to Human Rights Council Resolution 5/1 and Paragraph 5 of Annex to Council Resolution 16/21. (A/HRC/WG.6/20/IRN/3)', 7. august 2014, para. 50; Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013; Freedom House: 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. april 2013, s. 14

⁵ Freedom House, 'Iran Transnational repression origin country case study, special report 2021', s. 37

⁶ Udlændingestyrelsen: Brief report Iran protests 2022 – 2023, marts 2023, s. 19; artikel fra VOA News on Iran, 'Iran Issues Warning on Mandatory Headscarf in Cars', 2. januar 2023

⁷ Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 1

⁸ Ibid., Landinfo, Iran: Temanotat 'Reaksjoner mot iranere i eksil', 28. november 2022, s. 19-21

2. Overvågning i Iran

De iranske myndigheder har kontinuerligt øget deres muligheder for overvågning.⁹

Kilder peger på, at det er behovet for at have kontrol med politiske modstandere, dissidenter og separatister, der er formålet med de iranske myndigheders overvågning,¹⁰ samt at de iranske myndigheder har knyttet både særlige overvågningsenheder og sit efterretningsvæsen til overvågning af befolkningens internet-aktiviteter.¹¹

Ifølge US Department of State overvåger sikkerhedsstyrker borgernes sociale aktiviteter, går ind i hjem, på arbejdspladser og steder for tilbedelse, overvåger telefonsamtaler og internetkommunikation og åbner post uden rettens tilladelse.¹² Indhold på indenlandske beskedapplikationer bliver overvåget,¹³ og der eksisterer ingen omfattende databeskyttelseslove, der beskytter brugernes data mod misbrug.¹⁴

Reporters without Borders skriver i en rapport fra 2013, at myndighederne bruger de afhørtes private e-mails, SMS'er og transkriptioner af telefonsamtaler i afhøringsituationer af f.eks. journalister.¹⁵

Også iranske internetbrugere, der ytrer sig online i strid med myndighedernes holdninger, bliver udsat for chikane, arrestationer og afhøringer,¹⁶ ligesom menneskerettighedsorganisationer og andre NGO'er¹⁷ rutinemæssigt er udsat for overvågning, chikane og trusler for deres online-aktiviteter.¹⁸

⁹ HRC – UN Human Rights Council (formerly UN Commission on Human Rights): Situation of human rights in the Islamic Republic of Iran; Report of the Secretary-General [A/HRC/40/24], 8 February 2019, s.11; Udlændingestyrelsen, Country of Origin Information (COI). Iranian Kurds - Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, s. 21

¹⁰ Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), Australian Government, Country information report Iran, 24. juli 2023, s. 16, 27; US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. Marts 2021, s. 31; Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013

¹¹ Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), Australian Government, Country information report Iran, 24. juli 2023, s. 37; Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013

¹² US Department of State, 2022 Country report on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 20. Marts 2023, s. 26-27

¹³ Ibid., s. 27

¹⁴ Ibid., s. 26-27

¹⁵ Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013

¹⁶ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHR)), 'Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users at Risk', 3 February 2014; Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16 januar 2015

¹⁷ US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. Marts 2021, s. 47

¹⁸ Freedom House: 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. april 2013, s. 14-15; Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16 januar 2015; US Department of State, 2022 Country report on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 20. Marts 2023, s. 50

Ifølge Udlændingestyrelsen er der i flere tilfælde givet straffe baseret på personers indhold på Instagram, Twitter og Facebook, såsom billeder eller indlæg, der er kritiske over for Den Islamiske Republik, den øverste leder og situationen under protesterne i 2022-2023.¹⁹

De iranske myndigheder overvåger befolkningen bl.a. for at konstatere, om der sker overtrædelse af landets stramme moralske lovgivning, som også politiske modstandere ofte bliver beskyldt for at overtræde som begrundelse for strafforfølgning.²⁰

I det følgende gennemgås en række bestemmelser i den iranske straffelov, ligesom der redegøres kort for den iranske presselovgivning og lov om computerkriminalitet.²¹

2.1 Den iranske straffelov

Den iranske straffelov indeholder bestemmelser, der regulerer ytringer og som har strenge straffe tilknyttet overtrædelse, f.eks. dødsstraf eller lange fængselsstraffe for fornærmelse af islam, udbredelse af falske rygter eller fornærmelse af den øverste religiøse ledelse.²² Den iranske straffelovs artikel 640 kriminaliserer enhver offentlig fremvisning af ting, der krænker den offentlige moral og skik,²³ ligesom artikel 638 kriminaliserer kvinder, som viser sig på offentlige steder uden islamisk påklædning.²⁴ Den iranske straffelovs bestemmelser om påklædning gælder for piger helt ned til 9-års alderen.²⁵

2.2 Presselovgivning

Den iranske forfatning garanterer frihed til at udtrykke egne holdninger og pressefrihed, medmindre det strider mod islamiske principper eller almenhedens rettigheder.²⁶ Presseloven af 1986, med ændringer i 2000 og 2009, tillader ikke nyhedsudbydere at "angribe den islamiske republik", "fornærme den øverste leder" eller "udbrede falsk information".²⁷

2.3 Lov om computerkriminalitet

Det iranske parlament vedtog Lov om computerkriminalitet (Computer Crime Law CCL) i januar 2010.²⁸

¹⁹ Udlændingestyrelsen: Brief report Iran protests 2022 – 2023, marts 2023, s. 13

²⁰ OHCHR presse-meddelelse, 'Iran: Death penalty used as political tool – UN expert', 25. oktober 2021

²¹ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: 'Computer Crimes Law', 5. april 2012

²² Iran Human Rights Documentation Center, 'Islamic Penal Code of the Islamic Republic of Iran – Book Five', 15. juli 2013

²³ Ibid.

²⁴ Ibid.

²⁵ Amnesty International, 'Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws', 26. juli 2023, s. 9

²⁶ European Center for Not-for-profit-law: 'Den iranske grundlov, art. 23 og 24'

²⁷ Iran Human Rights Documentation Center: 'The Press Law', 7. februar 2011

²⁸ For en gennemgang af de enkelte bestemmelser i loven se Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012

Lov om computerkriminalitet er en videreførelse af den allerede eksisterende censur i iransk lovgivning, men målrettet specifikt mod brugen af teknologisk kommunikation.²⁹ Loven kriminaliserer adfærd såsom "forbrydelser mod den offentlige moral", "udbredelse af løgne" mv.³⁰ med strenge straffe for overtrædelse i form af dødsstraf³¹ eller lange fængselsstraffe.³²

Som eksempler på meget brede formuleringer af kriminaliseret adfærd kan nævnes lovens artikel 14, som kriminaliserer at producere, sende, offentliggøre, dele, gemme eller investere i uanstændigt indhold via computer, telekommunikation eller lagrings-enheder³³ eller artikel 15, der kriminaliserer brug af computere, telekommunikation eller lagrings-enheder til at opfordre til eller assistere forbrydelser.³⁴ Ifølge Iran Human Rights Documentation Center kan overtrædelse af artikel 14, i tilfælde af, at det samtidig vurderes at overtrædelsen er et led i "*efsade fel-arz*" (som kan oversættes til "at sprede korruption"), medføre dødsstraf, hvilket pga. den meget vage beskrivelse af gerningsindhold, gør den til en af de mest problematiske bestemmelser i loven.³⁵

Loven indeholder også bestemmelser om indsamling af beviser for overtrædelse af lovgivningen. Eksempelvis er internetudbydere forpligtet til at gemme data om internettrafikken og personlige informationer om internetbrugere.³⁶ Der er ingen decideret databeskyttelseslov i Iran, som juridisk beskytter borgerne mod myndigheders misbrug af de gemte data.³⁷

2.4 Hijab lovforslag

Den 21. maj 2023 blev "Lovforslag til støtte for kyskhedskulturen og Hijab" fremlagt for det iranske parlament og den 23. juli 2023 afsluttede det retlige og juridiske udvalg i Irans parlament sin behandling af Hijab-lovforslaget.³⁸ Den 13. august 2023 stemte parlamentet for at viderebehandle forslaget i et udvalg uden offentlig debat.³⁹ Den 20. september 2023 blev forslaget vedtaget af Parlamentet og sendt til Vogternes Råd, som i oktober 2023 sendte den tilbage til parlamentet med begrundelsen, at der var uklarheder vedrørende bestemte begreber og bestemmelser i loven⁴⁰ Ifølge artikel fra Radio Free Europe / Radio Liberty fra 25. oktober 2023 arbejder en kommission under Parlamentet med at få rettet loven klar til endelig godkendelse⁴¹

²⁹ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012

³⁰ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 9

³¹ Freedom House: 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. april 2013, s. 14

³² Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 9

³³ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012

³⁴ Ibid.

³⁵ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012; artikel fra Iran Wire: 'Spreading Corruption on Earth: An unclear charge with a clear Message', 6. juli 2016

³⁶ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012

³⁷ US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. marts 2021, s. 25

³⁸ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 8

³⁹ OHCHR presse-meddelelse: 'Irans proposed hijab law could amount to gender apartheid: UN experts', 1. september 2023

⁴⁰ Artikel fra Radio Free Europe / Radio Liberty: 'Irans Guardians Council returns Hijab law due to ambiguities', 25. Oktober 2023

⁴¹ Ibid.

(ved denne rapports afslutning d. 28. november 2023). Den endelige tekst er ikke gjort offentligt tilgængelig, men i det tidligere udkast til Hijab-lovforslaget, der blev offentliggjort i slutningen af maj 2023, fremgår det ifølge Amnesty International bl.a., at kvinder og piger, der optræder uden tørklæde i offentlige rum og på sociale medier, eller som viser "nøgenhed på en kropsdel eller bærer tyndt eller stramt tøj" vil kunne sanktioneres på deres sociale, økonomiske, civile, politiske og kulturelle rettigheder.⁴²

Disse sanktioner omfatter pengebøder, konfiskation af biler, fradrag i løn og ansættelsesgoder, afskedigelse og forbud mod adgang til banktjenester.⁴³ Ifølge eksperter tilknyttet FN forsøger de iranske myndigheder at forstærke undertrykkelsen af kvinder i Iran ved at lovliggøre fratagelsen af helt basale økonomiske og sociale rettigheder under henvisning til kvinders påklædning og adfærd i det offentlige rum.⁴⁴

Hijab-lovforslaget kriminaliserer ifølge Amnesty International 'individer, der taler imod tildækning online' og specificerer, at Irans Cyber-army (**se mere under afsnit 3.2**) vil kunne udsende advarsler og fjerne personernes online-konti samt pålægge en pengebøde eller tre til seks måneders forbud mod enhver online aktivitet. Ultimativt vil man ved gentagne overtrædelser risikere fængselsstraf på mellem seks måneder og op til tre år samt et til to års forbud mod enhver online aktivitet.⁴⁵

Ifølge forslagene vil offentlige institutioner og private virksomheder, såsom butikker, restauranter, biografer mv., som ikke håndhæver obligatorisk tildækning blandt deres ansatte og kunder, risikere midlertidige lukninger, fjernelse af skattefritagelser og inddragelse af tilladelse til at drive virksomhed og i sidste ende idømmes fængselsstraf.⁴⁶

2.5 Lokale retningslinjer

Herudover er der regionale og lokale vejledninger og praksisser vedrørende kvinders adfærd og påklædning. Eksempelvis offentliggjorde det uafhængige medie Iran International den 4. juni 2023 lækkede fortrolige dokumenter, som afslørede, at myndighederne i Golestan-provinsen den 13. april 2023 vedtog en resolution, der forbyder levering af sociale tjenester til kvinder, der vælger ikke at bære tørklæde offentligt og udsteder instruktioner til ledelsen af større banker, hvor de pålægger bankerne ikke at levere banktjenester til kvinder, der ikke bærer tørklæder offentligt.⁴⁷

⁴² Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 8

⁴³ Ibid.; artikel fra New Arab: 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023

⁴⁴ OHCHR presse-meddelelse: 'Iran's proposed hijab law could amount to gender apartheid: UN experts', 1. september 2023

⁴⁵ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 8

⁴⁶ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 8; OHCHR presse-meddelelse: 'Iran's proposed hijab law could amount to gender apartheid: UN experts', 1. september 2023

⁴⁷ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 3

3. Overvågning af Online-aktiviteter

Kulturministeriet og Ministeriet for Informations- og Kommunikationsteknologi er de vigtigste regulerende organer i forhold til internetsystemer og har monopol på kontrollen over al internettrafik, der strømmer ind og ud af landet.⁴⁸

I 2012 blev det Øverste Råd for Cyberspace (Supreme Council for Cyberspace (SCC)) oprettet. Rådet har til formål at beslutte Irans internet-politik og koordinere arbejdet mellem de forskellige organer, der har med internet-regulering at gøre.⁴⁹ Rådet er den højeste myndighed for regulering af internettet⁵⁰ og består bl.a. af Irans præsident og chefen for det iranske retsvæsen.⁵¹

Regeringsmyndigheder såsom Basij Cyber Council, Cyber-police og Cyber-army (kontrolleret af Revolutionsgarden)⁵² (se nærmere afsnit 3.2) monitorerer, identificerer og imødegår påståede cyber-trusler mod den nationale sikkerhed.⁵³ Disse organisationer går især efter borgernes aktiviteter på forbudte sociale websteder som Telegram, Facebook, Twitter, YouTube og Flickr.⁵⁴

I marts 2020 blev det rapporteret, at data fra 42 millioner iranske Telegram-brugere var blevet lækket fra to uofficielle Telegram-apps, som var blevet populære i Iran efter Telegram-tjenesten var blevet forbudt. Disse to apps er under mistanke for at udgå fra de iranske myndigheder og hacker-gruppen Charming Kitten.⁵⁵ (se mere om denne gruppe under afsnit 4.1.)

3.1 'SIAM'

'SIAM' er et webprogram, som nyhedsorganisationen The Intercept i oktober 2022 kunne dokumentere eksistensen af igennem hidtil hemmelige interne dokumenter fra den iranske teleudbyder Ariantel.⁵⁶ Ifølge The Intercept er 'SIAM' et computersystem, der arbejder i baggrunden af iranske mobilnetværk og giver dets

⁴⁸ US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. marts 2021, s. 31

⁴⁹ Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013; Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 17; US Department of State: 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014, s. 23

⁵⁰ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)). 'Internet in Chains: The Front Line of State Repression in Iran', november 2014, s.19

⁵¹ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16 januar 2015

⁵² Immigration and Refugee Board of Canada, 'Iran: Monitoring of Iranian citizens outside of Iran, including political opponents and Christians, by Iranian authorities; monitoring of Iranian citizens in Canada; consequences upon return to Iran' (2021–March 2023), 2. marts 2023

⁵³ US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. marts 2021, s. 33-34

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ Ibid., s. 25-26

⁵⁶ Artikel The Intercept: 'Hacked documents: How Iran can track and control protesters phones', 28. oktober 2022

operatører en bred menu af fjernkommandoer til at overvåge, hvordan kunder bruger deres telefoner.⁵⁷ Systemet kan bremse kunders dataforbindelser, bryde krypteringen af telefonopkald, spore enkeltpersoners eller store grupperes bevægelser og producere detaljerede metadataresuméer af, hvem der talte med hvem, hvornår og hvor.⁵⁸

'SIAM' er også i stand til at smide kunder af de forholdsvis sikre 3G og 4G netværk og sætte dem på det meget sårbare 2G Netværk (Force2Gnumber), hvilket vil gøre en moderne smartphone stort set ubrugelig og gøre den tilgængelig for myndighedernes opsporing af data.⁵⁹

'SIAM' kan også bruges af myndighederne til at identificere, hvem der eksempelvis har deltaget i protester mod regeringen, fordi 'SIAM' kan identificere alle telefoner, der har været i nærheden af telemaster tæt på en demonstration, uanset om brugeren har skiftet SIM-kort for at sløre sin tilstedeværelse.⁶⁰ 'SIAM' kan levere oplysninger om brugerens fars navn, fødselsregistrerings-nummer, nationalitet, adresse, arbejdsgiver, hvor brugeren tidligere har opholdt sig, herunder hvor vedkommende tidligere har logger sig på internettet via wifi, og hvem vedkommende har talt med og hvornår både via telefonsamtaler og online.⁶¹ Private netværk såsom krypterede VPN-forbindelser er populært i Iran, fordi det kan bruges til at sløre, hvilke websteder man besøger og hvornår,⁶² men ifølge ekspert i IT-sikkerhed Amir Rashidi, som er citeret i The Intercepts artikel om emnet, kan 'SIAM' identificere brugeres IP-adresser og sammenholde dem med VPN-lokationer og dermed regne ud, hvem der logger på VPN-forbindelsen.⁶³

The Intercept rapporterer, at politiet flere steder har sendt beskeder til personer, der har været i nærheden af steder, hvor der har været demonstrationer i kølvandet på Mahsa Aminis død den 16. september 2022. Beskederne advarer borgerne mod gentagelse og mod at have noget at gøre med 'anti-revolutionære' regeringsmodstandere online.⁶⁴

Demonstranter har desuden rapporteret om besøg fra de iranske myndigheder i deres hjem, hvor agenterne havde specifik viden om deres opholdssted og aktiviteter, såsom hvornår de brugte deres telefoner til at optage video.⁶⁵

⁵⁷ Artikel fra Middleeastmonitor: 'Iran uses spyware to track and control citizen's phones at protests – leaked documents' 3. november 2022

⁵⁸ Artikel fra The Intercept: 'Hacked documents: How Iran can track and control protesters phones', 28. oktober 2022

⁵⁹ Ibid.; Artikel fra Middleeastmonitor: 'Iran uses spyware to track and control citizen's phones at protests – leaked documents' 3. november 2022

⁶⁰ Artikel fra The Intercept: 'Hacked documents: How Iran can track and control protesters phones', 28. oktober 2022, artikel fra Middleeastmonitor: 'Iran uses spyware to track and control citizen's phones at protests – leaked documents' 3. november 2022

⁶¹ Artikel fra The Intercept: 'Hacked documents: How Iran can track and control protesters phones', 28. oktober 2022

⁶² Ibid.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ Ibid.

Ifølge Reporters without Borders blokerer og overvåger de iranske myndigheder online-beskedtsjenester såsom WhatsApp, ligesom de kan blokere for eller gøre internettet langsomt, f.eks. hvis der er risiko for regeringskritiske demonstrationer ifm. valghandlinger, årsdage mv.⁶⁶

Protestbevægelsen, som opstod i kølvandet på Mahsa Aminis død i september 2022, har været aktiv på sociale medier via digitale platforme, men siden september 2022 har millioner af iranere oplevet forstyrrelser eller blokeringer i onlineaktiviteter, såsom WhatsApp og Instagram.⁶⁷

3.2 Cyber-politi / Cyber-army

De iranske myndighedsorganer, der står for overvågning af borgernes internet-aktiviteter, bliver i forskellige rapporter, artikler mv. omtalt forskelligt.

Udlændingestyrelsen omtaler i en rapport fra 2020 etableringen af en 'Cyber-army' på omkring 45.000 ansatte under Revolutionsgarden, som har til opgave at overvåge og indsamle information om politiske modstandere af den iranske regering, såsom kritikere, akademikere, intellektuelle, studerende og aktivister.⁶⁸ Også menneskerettighedsorganisationen Article 19,⁶⁹ US Department of State⁷⁰ og Center for Human Rights Iran⁷¹ omtaler en 'Cyber-army' eller en 'Cyber defence command', der blev etableret efter protesterne i forbindelse med det iranske valg i 2009,⁷² og som har til opgave at monitorere internet aktiviteter og er kendt for at hacke websider, der anses for at udgøre trusler mod regeringen.⁷³

Ifølge Center for Human Rights Iran fungerer Cyber-army udenfor det almindelige retsvæsen og uden at kunne blive stillet juridisk til ansvar,⁷⁴ eksempelvis for uden dommerkendelse at udføre hackerangreb mod regeringskritiske websider og hacking af e-mails, Facebook, Gmail og Twitter-konti for at få adgang til aktivisters private informationer.⁷⁵

⁶⁶ Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013; US Department of State: 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014. s. 24

⁶⁷ Udlændingestyrelsen, Brief report Iran protests 2022 – 2023, marts 2023, s. 13

⁶⁸ Udlændingestyrelsen, Country of Origin Information (COI). Iranian Kurds - Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, s. 21

⁶⁹ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 15

⁷⁰ US Department of State: 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014. s. 23

⁷¹ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)), 'Fulfilling Promises: A Human Rights Roadmap for Iran's New President.', 21. august 2013, s. 23

⁷² Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)). 'Internet in Chains: The Front Line of State Repression in Iran', november 2014, s.34

⁷³ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 15

⁷⁴ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)). 'Internet in Chains: The Front Line of State Repression in Iran', november 2014, s.35

⁷⁵ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)): 'Fulfilling Promises: A Human Rights Roadmap for Iran's New President.', 21. august 2013, s. 23

Ifølge Freedom House hackede de iranske myndigheder allerede i 2013 adskillige Facebook-konti, som de vurderede som værende 'ikke-islamiske' og lagde et opslag på siderne med ordlyden 'Ifølge retskendelse efterforskes denne bruger'.⁷⁶

Iran Human Rights Documentation Center og menneskerettighedsorganisationen Article 19 omtaler desuden en taskforce for webkriminalitet, der blev oprettet efter udbredte protester i 2009 i forbindelse med det iranske valg og som har til formål at styrke censur og bekæmpe cyberkriminalitet.⁷⁷ Taskforcen er omtalt som noget, der er oprettet foruden den førnævnte Cyber-army.⁷⁸

Reporters without Borders, US Department of State og Center for Human Rights in Iran omtaler et 'cyber-politi'.⁷⁹ Ifølge Center for Human Rights in Iran blev cyber politiet etableret i 2011 og har til opgave at monitorere aktivister via websites, blogs, sociale medier, chat rum og andre online-tjenester.⁸⁰

I en canadisk rapport fra 2015 er nævnt, at Iran har en statslig myndighed kaldet 'the Commission to Determine the Instances of Criminal Content (CDICC)',⁸¹ som af andre kilder bliver kaldt 'the Committee in Charge of Determining Unauthorized Websites'⁸² eller 'the Committee Charged with Determining Offensive Content (CCDOC)'.⁸³ Myndigheden har til opgave at overvåge internettet med henblik på at filtrere kriminelt indhold,⁸⁴ og består af 13 medlemmer, såsom Politichefen og personer fra forskellige ministerier,⁸⁵ hvor de fleste er udpeget af parlamentet eller af Ayatollah Ali Khamenei⁸⁶

3.3 Andre former for overvågning

⁷⁶ Freedom House: 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. April 2013, s.18; Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, 'Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity', 16. januar 2015

⁷⁷ Iran Human Rights Documentation Center, Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. april 2012; Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 20

⁷⁸ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 20

⁷⁹ Reporters without borders: 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. marts 2013; US Department of State: 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014. s. 23; Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)). 'Internet in Chains: The Front Line of State Repression in Iran', november 2014, s.33

⁸⁰ Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)): 'Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users at Risk', 3. februar 2014.

⁸¹ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16. januar 2015

⁸² Freedom House: 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. April 2013; s. 11, US Department of State: 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014. s. 23

⁸³ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 17

⁸⁴ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16. januar 2015

⁸⁵ Article 19: 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, s. 17; Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16. januar 2015

⁸⁶ Canada: Immigration and Refugee Board of Canada, Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16. januar 2015

Kilder peger på en fornyet trodsighed blandt iranske kvinder for at udøve deres ret til at vælge, hvad de vil have på, selvom de frygter repressalier fra statslige sikkerhedsagenturer i form af chikane, arrestation, fængsling eller tortur⁸⁷

Der bliver samtidig peget på, at efter demonstrationerne efter Mahsa Aminis død, slår de iranske myndigheder hårdere til mod modstandere,⁸⁸ og har nu teknisk større mulighed for at identificere dem.⁸⁹

Den 15. april 2023 iværksatte de iranske myndigheder en ny indsats kaldet 'hijab- og kyskheds-projektet' for at slå ned på kvinder og piger, der ikke følger lovkravet om at være tildækket.⁹⁰ Projektet involverer bl.a. brugen af ansigtsgenkendelse for at identificere og anmelde kvindelige fodgængere, som ikke bærer tørklæde i offentligheden.⁹¹ Overtrædelse af påbuddet om at være tildækket kan føre til retsforfølgelse efter straffeloven og føre til tab af sociale rettigheder og nægtelse af adgang til eksempelvis metroen for de pågældende kvinder.⁹² Iran International taler om fængselsstraffe på mellem ti dage og to måneder for overtrædelse af hijab-påbuddet.⁹³ Ved gentagne overtrædelser kan de pågældende kvinder risikere lange fængselsstraffe på mellem 5-10 år.⁹⁴

Forud for iværksættelsen af 'Hijab- og kyskhedsprojektet' i april 2023, annoncerede de iranske myndigheder allerede i september 2022, at man planlagde at installere overvågning i offentlig transport for at identificere kvinder,⁹⁵ der ikke levede op til den islamiske dress-code og for at kunne sammenligne overvågningsbilleder med den nationale database for ID-kort med henblik på udstedelse af bøder.⁹⁶

Herudover involverer hijab- og kyskhedsprojektet digital teknologi, der kan identificere kvinder, der ikke bærer tørklæde mens de sidder i en bil og med det samme sende en SMS til de pågældende som advarsel. Hvis kvinderne overtræder påbuddet om tørklæde igen modtager de en ny SMS med påbud om ikke at anvende deres bil i 14 dage eller risikere konfiskation af bilen. Ved tredje gentagelse bliver kvindens bil konfiskeret.⁹⁷ Denne del af projektet blev ifølge VOA News on Iran allerede rullet ud i 2020 kaldet 'Nazer 1 – program'.⁹⁸

⁸⁷ Artikel fra NewArab: 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023

⁸⁸ Ibid.

⁸⁹ Artikel fra Fair Observer, 'Dissidents and women are targeted by Iran's high-tech surveillance' 30. september 2023

⁹⁰ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 2

⁹¹ Ibid.

⁹² Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 3

⁹³ Artikel fra Iran International, 'Iranian Police Still Send SMS Warnings To Women Over Hijab', 28. januar 2023

⁹⁴ Artikel fra Fair Observer: 'Dissidents and women are targeted by Iran's high-tech surveillance' 30. september 2023

⁹⁵ Artikel fra The Guardian: 'Iranian authorities plan to use facial recognition to enforce new hijab law', 5. september 2022

⁹⁶ Udlændingestyrelsen, 'Brief report Iran protests 2022 – 2023, marts 2023', s. 20; Artikel fra Iran International: 'Iran to Use Subway Cameras to Catch Women With Loose Hijab', 30. august 2022

⁹⁷ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 2; Artikel fra New Arab: 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023

⁹⁸ Artikel fra VOA News on Iran: 'Iran Issues Warning on Mandatory Headscarf in Cars', 2. januar 2023

Ifølge en artikel fra Jerusalem Post fra juli 2023 blev der inden for 24 timer efter den nye plan blev implementeret, registreret flere hundrede tilfælde af kvinder, der ikke bar hijab i biler af politiet, og ejerne af køretøjerne blev advaret via SMS.⁹⁹ Amnesty rapporterer om, at en million SMS-advarsler blev sendt til kvinder på bare to måneder og 4000 gentagelsessager, der blev sendt til retssystemet.¹⁰⁰

Allerede den 3. april 2023 meldte Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet ud, at skoler og universiteter ikke ville tilbyde undervisning til kvinder og piger, der ikke overholder den islamiske dress code.¹⁰¹

Også virksomheder, som har ansatte, der bryder påbud om tilsløring, kan modtage advarsler og risikere lukning ved gentagelsestilfælde.¹⁰²

Den 23. juni 2023 meddelte lederen af justitsafdelingen i Esfahan-provinsen, Asadollah Jafari, at der var anlagt 1.200 retssager mod kvinder, der trodsede tvungen tilsløring i provinsen.¹⁰³ Den 15. juli 2023 udtalte anklageren i Qazvin-provinsen, Hossein Rajabi, at siden begyndelsen af implementeringen af 'hijab- og kyskhedsprojektet' annonceret af Irans politistyrke, var der blevet anlagt retssager mod 173 "mennesker, der er afsløret og har forstyrret den sociale orden" i provinsen.¹⁰⁴ Officielle erklæringer og uafhængige medier og menneskerettighedsrapporter oplyser, at myndighederne har lukket hundredvis af turistattraktioner, hoteller, restauranter, apoteker og indkøbscentre fordi stederne ikke har håndhævet de obligatoriske tilsløringslove.¹⁰⁵

3.4 Moralpolitiet

Irans moralpoliti fik i 2022 massiv international omtale i forbindelse med anholdelsen af den iranske kvinde Mahsa Amini for ikke at bære sit tørklæde rigtigt, og hendes efterfølgende død i deres varetægt den 16. september 2022.¹⁰⁶ Mahsa Aminis død blev startskuddet til massive protester og demonstrationer i Iran under parolen 'Kvinde, Liv, Frihed'.¹⁰⁷

I begyndelsen af december 2022 rapporterede vestlige medier, at de iranske myndigheder havde besluttet at afvikle moralpolitiet, hvilket kunne tolkes som et forsøg på at dæmme op for protesterne.¹⁰⁸ Til gengæld

⁹⁹ Artikel fra The Jerusalem Post: 'Iranian police confirm 'morality patrols' back on the streets', 16. juli 2023

¹⁰⁰ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 2; Artikel fra Fair Observer: 'Dissidents and women are targeted by Iran's high-tech surveillance' 30. september 2023, Artikel fra New Arab: 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023

¹⁰¹ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 3

¹⁰² Ibid. s. 2; Artikel fra New Arab: 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023

¹⁰³ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 3

¹⁰⁴ Ibid.

¹⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁶ Udlændingestyrelsen: 'Brief report Iran protests 2022 – 2023', marts 2023, s. 13

¹⁰⁷ Artikel fra VOA News on Iran: 'Iran Issues Warning on Mandatory Headscarf in Cars', 2. januar 2023

¹⁰⁸ Landinfo, Iran: Protestbevægelsen per 15. december 2022, 17. december 2022, s. 9 og 10

blev der rapporteret om øget brug af kameraovervågning på offentlige pladser for at identificere kvinder, der ikke overholdt tildæknings-påbuddet.¹⁰⁹

I juli 2023 advarede politiets talsmand Saeed Montazer-Almahdi om, at der ville blive taget retslige skridt mod kvinder og piger, "der insisterer på at bryde normerne" og truede med, at de vil blive "henvist til retsvæsenet".¹¹⁰ Siden da har medlemmer af offentligheden i Iran rapporteret om genkomsten af moralpolitiet i gaderne i forskellige byer over hele landet, som patruljerer, konfronterer, advarer og/eller arresterer kvinder og piger, der trodser obligatorisk tildækning.¹¹¹

Videoer og øjenvidneberetninger fra Iran indikerer, at moralpolitiet er vendt tilbage med varevogne udstationeret på travle offentlige steder med kvindelige og mandlige civilklædte agenter og politiembedsmænd i uniformer.¹¹²

Ifølge Amnesty er det usandsynligt, at Moralpolitiet er nedlagt al den stund, at de ifølge Hijab-lovforslaget (se afsnit 2.4) har brede beføjelser.¹¹³

3.5 Brug af agenter og informanter

Udover bl.a. overvågning af enkeltpersoners telefonopkald og brug af sociale medier, er der ifølge rapport fra Udlændingestyrelsen en del spioner særligt i de kurdiske byer. Spionerne arbejder ifølge en journalist interviewet til rapporten for efterretningsministeriet eller Revolutionsgardens efterretningstjeneste.¹¹⁴

Familiemedlemmer til personer, der er medlem af eller støtter et kurdisk parti risikerer også at blive kaldt ind, afhørt, anholdt og tilbageholdt for at få dem til at give oplysninger og for at familiemedlemmerne efterfølgende kan lægge pres på det politiske partimedlem eller tilhænger.¹¹⁵

I forbindelse med omfattende strejker i olie, gas- og benzinindustrien for bedre arbejdsforhold og højere løn i foråret 2023, rapporteres ifølge artikel fra National Council of Resistance of Iran om etableringen af en særlig komité til overvågning af protester indenfor olie- og gasindustrien, som har til formål at identificere digitale samlingssteder og individer, der deltager i protesterne, og hvor det iranske efterretningsministerium efterfølgende forsøger at få de pågældende til at spionere mod deres kolleger.¹¹⁶

¹⁰⁹ Artikel fra The Jerusalem Post: 'Iranian police confirm 'morality patrols' back on the streets', 16. juli 2023

¹¹⁰ Amnesty International, Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, s. 4

¹¹¹ Ibid.

¹¹² Ibid.

¹¹³ Ibid. s. 8

¹¹⁴ Udlændingestyrelsen: Country Of Origin Information (COI). Iranian Kurds - Consequences of political activities in Iran and KRI, februar 2020, s. 21

¹¹⁵ Ibid, s. 27

¹¹⁶ Artikel fra National Council of resistance of Iran: 'Iranian Dissidents Reveal Ministry of Intelligence's Extensive Surveillance of Protests in Oil & Gas Sector', 21. juni 2023

4. Overvågning udenfor Iran

Iran har lang erfaring med at overvåge dissidenter og uafhængige journalister, der bor udenfor Iran.¹¹⁷

Landinfo beskriver, at det for de iranske myndigheder formodentlig ingen betydning har, hvorvidt en bestemt dissident er asylansøger eller har opholdstilladelse i en fremmed stat.¹¹⁸

Irans interesse i at overvåge iranere i udlandet er rapporteret øget efter optøjerne i forbindelse med Mahsa Aminis død i efteråret 2022,¹¹⁹ da Iran beskylder Irans ydre fjender dvs. USA, Israel og Saudi-Arabien for at orkestrere protesterne for at igangsætte borgerkrig og opløse den islamiske republik.¹²⁰ Iran er generelt under internationalt pres fra lande, der ønsker at se reformer i Iran, og dette kan ifølge Landinfo være forklaringen på en øget brug af aktioner mod eksil-iranere de seneste år.¹²¹

Adskillige landes efterretningstjenester har meldt om øget trusselsniveau mod iranere i deres lande, f.eks. Norge, Tyskland, Canada, Schweiz og Australien.¹²²

Mellem januar 2022 og februar 2023 skal britisk politi og efterretningstjenesten MI5 således have afsløret 15 kidnappings- eller drabsforsøg på 'fjender af regimet' bosat i Storbritannien. Fem af forsøgene fandt sted mellem november 2022 og februar 2023. Målene synes hovedsageligt at være persisksprogede journalister.¹²³

I Australien har der været adskillige eksempler på, at de iranske myndigheder har overvåget politisk aktive iranere bosiddende i Australien, og at familiemedlemmerne i Iran bliver udsat for repressalier herfor. De australske myndigheder har i et konkret tilfælde afsløret et tilfælde af omfattende overvågning af en person, dennes hjem og familie.¹²⁴

Canadas spionagentur efterforsker aktivt, hvad det kalder flere "troværdige" dødstrusler fra Iran rettet mod enkeltpersoner i Canada.¹²⁵ Eksempelvis oplever familiemedlemmer i Canada, som har kritiseret Irans regering efter at have mistet familiemedlemmer i nedskydningen af Ukraine International Airlines Flight 752 i 2020, at de er blevet udsat for trusler og intimidering af myndighederne i Teheran. Flight 752 blev skudt ned

¹¹⁷ Artikel fra Iran International Newsroom: 'Iranian regime agents threaten dissident expats in Europe', 1. juli 2023

¹¹⁸ Landinfo, Iran: 'Temanotat 'Reaksjoner mot iranere i eksil'', 28. november 2022, s. 6

¹¹⁹ Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 7

¹²⁰ Landinfo, Iran: 'Protestbevegelsen per 15. desember 2022, 17 Desember 2022, s. 8; Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 4

¹²¹ Landinfo, Iran: 'Temanotat 'Reaksjoner mot iranere i eksil'', 28. november 2022, s. 11

¹²² Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 4-5; Artikel fra The Guardian: 'Australia foils Iran surveillance plot and vows to bring foreign interference 'into the light'', 14. februar 2023

¹²³ Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 5; Artikel fra Iran International: 'Israel informed MI5 of threats against Iranians in UK: Media', 23. november 2022

¹²⁴ Artikel fra The Guardian: 'Australia foils Iran surveillance plot and vows to bring foreign interference 'into the light'', 14. februar 2023

¹²⁵ Artikel fra CBC Canada: 'Spy agency investigating 'credible' death threat from Iran against individuals in Canada', 18. november 2022

af Islamic Revolutionary Guard Corps (IRGC) kort efter start den 8. januar 2020 og dræbte alle 176 passagerer og besætning ombord¹²⁶

De canadiske myndigheder rapporterede i 2021, at de fortsatte med at 'efterforske troværdige rapporter', der involverer trusler knyttet til embedsmænd,¹²⁷ ligesom både myndighederne i New Zealand og Tyskland har advaret iranske dissidenter om overvågning fra de iranske myndigheder, herunder onlinespionagegruppen Charming Kitten.¹²⁸ (se nærmere under afsnit 4.1) Ifølge efterretningstjenesten i New Zealand er angrebene fra Charming Kitten hovedsageligt rettet mod dissidentorganisationer og fagfolk, der har kontakt med dem, herunder advokater, journalister eller menneskerettighedsaktivister, i Iran og i udlandet.¹²⁹

Der bliver også rapporteret om, at mere anonyme aktivister bliver overvåget og truet. Artikel fra CBC Canada beskriver to iranske aktivisters oplevelser med at modtage trusler på farsi via opkald og SMS'er, hvis de ikke stoppede med at lave opslag om Iran på sociale medier.¹³⁰ Begge aktivister havde en klar fornemmelse af at være blevet overvåget i forbindelse med deltagelse i demonstrationer mod de iranske myndigheder.¹³¹ Ifølge samme artikel anerkender canadisk politi, at der er et stigende problem med trusler mod iranere bosat i Canada og at antallet er underbelyst. Samtidig udtaler politiet, at de efterforsker adskillige trusler mod livet, der udspringer fra Iran.¹³²

Nogle kilder peger på, at også familiemedlemmer til aktivister, der lever udenfor Iran, bliver overvåget nøje og presset hårdere end familier til aktivister i Iran.¹³³ CNN fortæller f.eks. i artikel fra 21. april 2023 hvordan familien til den iranske aktivist Massi Kamari bosat i Paris gentagne gange bliver opsøgt af efterretningstjenesten og truet med fængsling, hvis efterretningstjenesten ikke kommer til at tale med Massi Kamari om hendes aktiviteter i Frankrig mod de iranske myndigheder.¹³⁴

I februar 2022 indgav BBC en klage til OHCHR vedrørende eskalerende "ekstraterritoriale trusler" mod journalister, der arbejder for BBCs persiske sprog-tjeneste og deres familier, både i Storbritannien og andre lande. Klagen omfattede rapporter fra ansatte om øget chikane af familiemedlemmer i Iran, øget økonomisk pres, herunder indefrysning af aktiver, øget efterretningsaktivitet og øgede og fortsatte onlineangreb.¹³⁵ Der var desuden konkrete og troværdige drabsplaner mod to journalister og separate trusler mod andre ansatte.¹³⁶ Den iranske regering reagerede med påstande om, at BBCs journalistik "er rettet mod

¹²⁶ Ibid.

¹²⁷ Ibid.

¹²⁸ Artikel fra Iran Wire: 'Iran Is Spying on Dissidents in New Zealand, Intelligence Agency Says', 11. August 2023

¹²⁹ Ibid.

¹³⁰ Artikel fra CBC Canada: 'Iranian dissidents in Canada say they're being watched and under threat from the regime in Iran', 26. november 2022

¹³¹ Ibid.

¹³² Ibid.

¹³³ Udlændingestyrelsen: 'Country Of Origin Information (COI). Iranian Kurds - Consequences of political activities in Iran and KRI', 7. Februar 2020, s.28

¹³⁴ Artikel fra CNN: 'These Iranian activists fled for freedom. The regime still managed to find them', 21. april 2023

¹³⁵ US Department of State: '2022 Country report on human rights practices: Islamic Republic of Iran', 20. marts 2023, s. 24-25

¹³⁶ Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 6

omstyrtelsen af den islamiske republik" og klagede over "fjendtlig" dækning, der havde "opildnet til optøjer".¹³⁷

Som eksempel på terroroperationer i udlandet, bortførte den iranske efterretningstjeneste journalisten Ruhollah Zam, som var på besøg i Irak i 2019 og tog ham tilbage til Iran, hvor han blev henrettet i 2020.¹³⁸

4.1. Online overvågning

Iran International skriver om en lydfil delt på sociale medier, at de iranske myndigheder truer iranere i udlandet, hvis de har deltaget i anti-regeringsprotester og udtrykt modstand mod de iranske myndigheder. I lydfilen truer en sikkerhedsagent, der præsenterer sig selv som en agent fra det iranske efterretningsministerium en iransk aktivist, der bor i Frankrig, og siger, at hvis hun ikke stopper sine aktiviteter, vil de fængsle hendes forældre og familiemedlemmer i Iran, og at han har adgang til hendes private Instagram-side.¹³⁹

Iranske myndigheder kører ifølge Freedom House nogle meget sofistikerede spyware-kampagner, som f.eks. phishing-forsøg, hvor folk får tilsendt en e-mail, der ligner en e-mail fra de amerikanske immigrationsmyndigheder eller etablerer en falsk begivenhed for menneskerettighedsaktivister for at narre dem til at downloade ondsindet software.¹⁴⁰

Ifølge kilder, herunder Checkpoint Research, som undersøger og beskriver forsøg på hacking på internettet, er folk i flere lande blevet sporet af iranske hackere, bl.a. grupperne 'Domestic Kitten',¹⁴¹ 'Charming Kitten',¹⁴² eller 'Rampant Kitten'¹⁴³ og 'Infy', som bliver kædet sammen med den iranske efterretningstjeneste,¹⁴⁴ og som spreder spyware blandt dissidenter, som derefter bruges til at overvåge dem og stjæle opkaldsoptagelser og andre medier og narrer folk til at downloade ondsindet software til deres telefoner forklædt som apps til restauranter eller mobilsikkerhedsapps.¹⁴⁵

Et andet eksempel, som Checkpoint Research beskriver, er ondsindede makroer indlejret i et word-dokument, der foregav at være fra en iransk anti-regime-organisation, 'Revolutionary Cannons', og som blev

¹³⁷ US Department of State: '2022 Country report on human rights practices: Islamic Republic of Iran', 20. marts 2023, s. 25

¹³⁸ Artikel fra Iran International Newsroom 'Iranian regime agents threaten dissident expats in Europe', 1. juli 2023

¹³⁹ Artikel fra Iran International Newsroom: 'Iranian regime agents threaten dissident expats in Europe', 1. juli 2023

¹⁴⁰ Freedom House: 'Iran Transnational repression origin country case study', 2021, s. 37

¹⁴¹ Artikel fra Arab News: 'Iran's dissident surveillance operations exposed', 9. februar 2021

¹⁴² Artikel fra Iran Wire: 'Iran Is Spying on Dissidents in New Zealand, Intelligence Agency Says', 11. august 2023, US Department of State, 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. marts 2021, s. 25-26

¹⁴³ Artikel fra cpo magazine: 'Six-year surveillance operation by Iranian hackers targeted dissidents, tracked locations and stole personal information', 1. oktober 2020

¹⁴⁴ Rapport fra Checkpoint Research: 'Rampant kitten – an Iranian espionage campaign', 18. september 2020; artikel fra Arab News: 'Iran's dissident surveillance operations exposed', 9. februar 2021

¹⁴⁵ Artikel fra Arab News: 'Iran's dissident surveillance operations exposed', 9. februar 2021

sendt til brugere af beskedtjenesten Telegram, men som installerede en cookie som finkæmmede brugerens computer, tog skærbilleder, aflurede koder og overtog kontoen.¹⁴⁶

En separat Android-bagdør blev også implementeret i form af en falsk app, der foregiver at hjælpe persisktalende i Sverige med at få et kørekort, men som i stedet forsyndede iranske hackere med en bred vifte af information for eksempel adgang til sms'er og kontaktlister. Bagdøren hjalp også de iranske hackere med at forsøge at phishe Google-kontolegitimationsoplysninger, og med jævne mellemrum præsenterede ofrene for en falsk Google-loginside designet til at ligne den ægte vare.¹⁴⁷

I marts 2020 fjernede Google en COVID-19 app fra Google Play app-store efter iranske brugere havde udtrykt bekymring for appens indsamling af data om brugerens placering.¹⁴⁸

4.2 Brug af agenter og informanter

Der har været flere rapporteringer om planlagte operationer fra de iranske myndigheder i Colombia, Cypern, Danmark, Dubai, Etiopien, Frankrig, Tyskland, Irak, Israel, Kenya, Nederlandene, Skotland, Sverige, Tyrkiet, Storbritannien, Australien og USA.¹⁴⁹ F.eks. blev der i juli 2021 afsløret planer om at kidnappe den New York-baserede journalist og menneskerettighedsaktivist Masih Alinejad, en amerikansk-iransk dobbelt statsborger, og føre hende til Iran.¹⁵⁰

De iranske operationer bliver af kilder beskrevet som målrettede mordplaner; bortførelsesplaner; vilkårlige angrebsplaner (dvs. bombeangreb); og overvågningsoperationer til støtte for sådanne planer.¹⁵¹ Iran bruger både iranere og ikke-iranere til udførelse af ovennævnte planer,¹⁵² og hyrer i nogle tilfælde kriminelle grupperinger til at udføre planerne.¹⁵³ En eksil-iraner i Danmark fortalte i en artikel til DR i 2020, at han havde været udsat for to attentatforsøg i Danmark i 2010 og 2013 fra de iranske myndigheder, som dog blev afværget af dansk politi.¹⁵⁴

¹⁴⁶ Rapport fra Checkpoint Research: 'Rampant kitten – an Iranian espionage campaign', 18. september 2020; artikel fra cpo magazine: 'Six-year surveillance operation by Iranian hackers targeted dissidents, tracked locations and stole personal information', 1. oktober 2020

¹⁴⁷ Artikel fra cpo magazine: 'Six-year surveillance operation by Iranian hackers targeted dissidents, tracked locations and stole personal information', 1. oktober 2020

¹⁴⁸ US Department of State: 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. marts 2021, s. 25-26

¹⁴⁹ Trends in Iranian External Assassination, Surveillance, and Abduction Plots af Matthew Levitt udgivet i magasinet Combating terrorism Center at West Point, volume 15, 2. udgave, februar 2022, s. 2; artikel fra The Guardian: 'Australia foils Iran surveillance plot and vows to bring foreign interference 'into the light'', 14. februar 2023

¹⁵⁰ Trends in Iranian External Assassination, Surveillance, and Abduction Plots, af Matthew Levitt udgivet i magasinet Combating terrorism Center at West Point, volume 15, 2. udgave, februar 2022, s. 1, 4; U.S. Department of Justice pressemeddelelse: 'Iranian Intelligence Officials Indicted on Kidnapping Conspiracy Charges', 13. juli 2021

¹⁵¹ Trends in Iranian External Assassination, Surveillance, and Abduction Plots, af Matthew Levitt udgivet i magasinet Combating terrorism Center at West Point, volume 15, 2. udgave, februar 2022, s. 3

¹⁵² Ibid.

¹⁵³ Ibid, s. 4

¹⁵⁴ Artikel fra DR: 'Eskiliraner i spionsag: Jeg blev forsøgt likvideret to gange i Danmark', 29. maj 2020

Ifølge Landinfo er en af de vigtigste metoder for overvågning af iranere bosat i udlandet rekruttering af agenter eller informanter blandt dissidenterne for at spionere mod hinanden.¹⁵⁵ Flere kilder nævner, at vestlige demonstrationer mod de iranske myndigheder er infiltreret af personer, der arbejder for Iran, som tager billeder af demonstranter og truer dem.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Landinfo, Iran: Temanotat 'Reaksjoner mot iranere i eksil', 28. november 2022, s. 14

¹⁵⁶ Landinfo, Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, s. 6; Artikel fra Berlingske Tidende "'De holder øje med mig': Danske iranere frygter overvågning fra det iranske styre", 8. januar 2020; Artikel fra Deutsche Welle (DW): 'Australia uncovers Iran spying operation against protester', 14. februar 2023

5. Kilder

Rapporter

- **Amnesty International:** Amnesty International detailed analysis, Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws, 26. juli 2023, [Iran: Authorities doubling down on punishments against women and girls defying discriminatory veiling laws - Amnesty International](#)
- **Article 19:** 'Computer crimes in Iran: Online repression in practice', 2013, [Computer-Crimes-in-Iran-.pdf \(article19.org\)](#)
- **Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)),** 'Fulfilling Promises: A Human Rights Roadmap for Iran's New President.' 21. august 2013, [Fulfilling-Promises-English-web.pdf \(iranhumanrights.org\)](#)
- **Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)).** 'Internet in Chains: The Front Line of State Repression in Iran', november 2014, [Internet_report-En.pdf \(iranhumanrights.org\)](#)
- **Checkpoint Research,** ' Rampant kitten – an Iranian espionage campaign', 18. September 2020, [Rampant Kitten - An Iranian Espionage Campaign - Check Point Research](#)
- **Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), Australian Government,** Country information report Iran, 24. juli 2023, <https://www.dfat.gov.au/sites/default/files/country-information-report-iran.pdf>
- **Freedom House:** 'Freedom on the Net 2013 – Iran', 30. April 2013, [Microsoft Word - Iran Final 2013 \(freedomhouse.org\)](#)
- **Freedom House,** Iran Transnational repression origin country case study, special report 2021, [FH_TransnationalRepressionReport2021_rev020221_CaseStudy_Iran.pdf \(freedomhouse.org\)](#)
- **Home Office,** Country policy and information note, Iran: social media, surveillance and sur place activities, marts 2022, [IRN CPIN Social media, surveillance and sur place activities \(publishing.service.gov.uk\)](#)
- **HRC – UN Human Rights Council** (formerly UN Commission on Human Rights): 'Situation of human rights in the Islamic Republic of Iran; Report of the Secretary-General' [A/HRC/40/24], 8 February 2019, a_hrc_40_24_E.pdf (ecoi.net)
- **Immigration and Refugee Board of Canada,** Iran: Government surveillance capacity and control, including media censorship and surveillance of individual Internet activity, 16 januar 2015, <https://www.refworld.org/docid/550fdcc34.html>

- **Immigration and Refugee Board of Canada,** 'Iran: Monitoring of Iranian citizens outside of Iran, including political opponents and Christians, by Iranian authorities; monitoring of Iranian citizens in Canada; consequences upon return to Iran' (2021–March 2023), 2. Marts 2023, [iran1008.pdf \(fln.dk\)](#)
- **Iran Human Rights Documentation Center:** Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law, 5. April 2012, [Islamic Republic of Iran: Computer Crimes Law - Iran Human Rights Documentation Center \(iranhrdc.org\)](#)
- **Iran Human Rights Documentation Center:** 'The Press Law', 7. februar 2011, [The Press Law - Iran Human Rights Documentation Center \(iranhrdc.org\)](#)
- **Landinfo,** Iran: Temanotat 'Reaksjoner mot iranere i eksil', 28. november 2022, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2022/11/Temanotat-Iran-Reaksjoner-mot-iranere-i-eksil-28112022.pdf>
- **Landinfo,** Iran: 'Protestbevegelsen per 15. desember 2022 [Iran: The Protest Movement as of 15 December 2022]', 17 December 2022, [Iran: Protestbevegelsen per 15. desember 2022 \(landinfo.no\)](#)
- **Landinfo,** Iran: 'Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av «Kvinne, liv, frihet-protestene»', 5. juli 2023, [Iran: Overvåking av regimekritikere i utlandet som følge av "Kvinne, liv, frihet-protestene" \(landinfo.no\)](#)
- **Reporters without borders:** 'The Enemies of Internet 2013 - Iran', 15. Marts 2013, <https://www.refworld.org/docid/51960f80c.html>
- **Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp,** 'Iran: Issues concerning persons of ethnic minorities, including Kurds and Ahwazi Arabs', 23. februar 2018, [Microsoft Word - Report - issues concerning persons ethnic minorities 090118.docx \(us.dk\)](#)
- **Udlændingestyrelsen,** Country Of Origin Information (COI). Iranian Kurds - Consequences of political activities in Iran and KRI, 7. februar 2020, [iran824.pdf \(fln.dk\)](#)
- **Udlændingestyrelsen,** Brief report Iran protests 2022 – 2023, marts 2023, [Brief report on Iran Protests 2022-2023 \(us.dk\)](#)
- **US Department of State:** 'Iran - Country Reports on Human Rights Practices for 2013', 27. februar 2014, [Refworld | 2013 Country Reports on Human Rights Practices - Iran](#)
- **US Department of State,** 2020 Country reports on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 30. Marts 2021, [IRAN 2020 HUMAN RIGHTS REPORT \(state.gov\)](#)

- **US Department of State**, 2022 Country report on human rights practices: Islamic Republic of Iran, 20. marts 2023, [IRAN 2022 HUMAN RIGHTS REPORT \(state.gov\)](https://www.state.gov/reports/2022-country-reports-on-human-rights-practices/iran)

Nyhedsartikler

- **Artikel fra New Arab** af Alessandra Bajec, 'As Iran doubles down on hijab laws, women fight back', 14. august 2023, https://www.newarab.com/analysis/iran-doubles-down-hijab-laws-women-fight-back?utm_source=The+New+Arab+Newsletters&utm_campaign=00073e421a-EMAIL_CAMPAIGN_2021_11_05_04_05_COPY_01&utm_medium=email&utm_term=0_deb31d9d93-00073e421a-240306366&mc_cid=00073e421a&mc_eid=c097e31827
- **Artikel fra Fair Observer** af Emma Gibson, 'Dissidents and women are targeted by Iran's high-tech surveillance' 30. September 2023, [Dissidents And Women Are Targeted By Iran's High-Tech Surveillance - Fair Observer](https://www.fairobserver.com/news/dissidents-and-women-are-targeted-by-iran-s-high-tech-surveillance-123456)
- **Artikel fra The Intercept** af Sam Biddle og Murtaza Hussain, 'Hacked documents: How Iran can track and control protesters phones', 28. Oktober 2022, [Iran's Secret Manual for Controlling Protesters' Mobile Phones \(theintercept.com\)](https://theintercept.com/2022/10/28/iran-secret-manual-for-controlling-protesters-mobile-phones/)
- **Artikel fra Deutscher Welle (DW)**: 'Australia uncovers Iran spying operation against protester', 14. februar 2023, [Australia uncovers Iran spying operation against protester – DW – 02/14/2023](https://www.dw.com/en/australia-uncovers-iran-spying-operation-against-protester/a-64144444)
- **Artikel fra The Guardian** af Daniel Hurst, 'Australia foils Iran surveillance plot and vows to bring foreign interference 'into the light'', 14. Februar 2023, [Australia foils Iran surveillance plot and vows to bring foreign interference 'into the light' | Australian security and counter-terrorism | The Guardian](https://www.theguardian.com/australia-news/2023/feb/14/australia-foils-iran-surveillance-plot-and-vows-to-bring-foreign-interference-into-the-light)
- **Artikel fra magasinet Combating terrorism Center at West Point**: 'Trends in Iranian External Assassination, Surveillance, and Abduction Plots', af Matthew Levitt volume 15, 2. udgave, februar 2022, [CTC-SENTINEL-022022.pdf \(westpoint.edu\)](https://www.westpoint.edu/ctc-sentinel/022022.pdf)
- **Artikel fra National Council of resistance of Iran** af Mansoureh Galestan, 'Iranian Dissidents Reveal Ministry of Intelligence's Extensive Surveillance of Protests in Oil & Gas Sector', 21. Juni 2023, [Iranian Dissidents Reveal Ministry of Intelligence's Extensive Surveillance of Protests in Oil & Gas Sector - NCRI \(ncr-iran.org\)](https://www.ncr-iran.org/en/iranian-dissidents-reveal-ministry-of-intelligence-s-extensive-surveillance-of-protests-in-oil-gas-sector)
- **Artikel fra Iran Wire** 'Iran Is Spying on Dissidents in New Zealand, Intelligence Agency Says', 11. August 2023, [Iran Is Spying on Dissidents in New Zealand, Intelligence Agency Says \(iranwire.com\)](https://iranwire.com/iran-is-spying-on-dissidents-in-new-zealand-intelligence-agency-says/)
- **Artikel fra Iran Wire** af Nargess Tavassolian: 'Spreading Corruption on Earth: An unclear charge with a clear Message', 6. juli 2016, ["Spreading Corruption on Earth": An Unclear Charge with a Clear Message \(iranwire.com\)](https://iranwire.com/spreading-corruption-on-earth-an-unclear-charge-with-a-clear-message/)

- **Artikel fra [Middleeast Monitor](#)** 'Iran uses spyware to track and control citizen's phones at protests – leaked documents' 3. november 2022, [Iran uses spyware to track and control citizens' phones at protests – leaked documents – Middle East Monitor](#)
- **Artikel fra [CBC Canada](#)** af Ashley Burke og Nahayat Tizhoosh, 'Spy agency investigating 'credible' death threat from Iran against individuals in Canada', 18. November 2022, [Spy agency investigating 'credible' death threats from Iran against individuals in Canada | CBC News](#)
- **Artikel fra [CBC Canada](#)** af Angela Hennessy og Katie Swyers : 'Iranian dissidents in Canada say they're being watched and under threat from the regime in Iran, 26. november 2022, [Iranian dissidents in Canada say they're being watched and under threat from the regime in Iran | CBC News](#)
- **Artikel fra [CNN](#)** af Salma Abdelaziz: 'These Iranian activists fled for freedom. The regime still managed to find them', 21. april 2023, [These Iranian activists fled for freedom. But the regime still managed to find them. | CNN](#)
- **Artikel fra [Radio Free Europe / Radio Liberty](#)**: 'Irans Guardians Council returns Hijab law due to ambiguities', 25. Oktober 2023, [Iran's Guardians Council Returns Hijab Law Due To 'Ambiguities' \(rferl.org\)](#)
- **Artikel fra [Iran International](#)**: 'Israel informed MI5 of threats against Iranians in UK: Media', 23. November 2022, [Israel Informed MI5 Of Threats Against Iranians In UK: Media | Iran International \(iranintl.com\)](#)
- **Artikel fra [Iran Human Rights Documentation Center](#)**, 'Islamic Penal Code of the Islamic Republic of Iran – Book Five', 15. Juli 2013, [Islamic Penal Code of the Islamic Republic of Iran – Book Five - Iran Human Rights Documentation Center \(iranhrdc.org\)](#)
- **Artikel fra [CPO Magazine](#)** af Scott Ikeda, 'Six-year surveillance operation by Iranian hackers targeted dissidents, tracked locations and stole personal information', 1. Oktober 2020, [Six-Year Surveillance Operation by Iranian Hackers Targeted Dissidents, Tracked Locations and Stole Personal Information - CPO Magazine](#)
- **Artikel fra [VOA News on Iran](#)**: 'Iran Issues Warning on Mandatory Headscarf in Cars', 2. januar 2023, [Iran Issues Warning on Mandatory Headscarf in Cars \(voanews.com\)](#)
- **Artikel fra [Iran International](#)**: 'Iranian Police Still Send SMS Warnings To Women Over Hijab', 28. januar 2023, [Iranian Police Still Send SMS Warnings To Women Over Hijab | Iran International \(iranintl.com\)](#)
- **Artikel fra [The Jerusalem Post](#)**: 'Iranian police confirm 'morality patrols' back on the streets', 16. juli 2023, [Iranian police confirm 'morality patrols' back on the streets - The Jerusalem Post \(jpost.com\)](#)

- **Artikel fra The Guardian:** 'Iranian authorities plan to use facial recognition to enforce new hijab law', 5. september 2022, [Iranian authorities plan to use facial recognition to enforce new hijab law | Iran | The Guardian](#)
- **Artikel fra Iran International:** 'Iran To Use Subway Cameras To Catch Women With Loose Hijab', 30. august 2022, [Iran To Use Subway Cameras To Catch Women With Loose Hijab | Iran International \(iranintl.com\)](#)
- **Artikel fra Berlingske Tidende:** 'De holder øje med mig: Danske iranere frygter overvågning fra det iranske styre', af Helene Kristine Holst og Jens Anton Bjørnager, 8. januar 2020, [»De holder øje med mig«: Danske iranere frygter overvågning fra det iranske styre \(berlingske.dk\)](#)
- **Artikel fra [www.dr.dk](#):** af Thomas Foght og Niels Fastrup, 'Eskiliraner i spionsag: Jeg blev forsøgt likvideret to gange i Danmark', 29. maj 2020, [Eksil-iraner i spionsag: Jeg blev forsøgt likvideret to gange i Danmark | Indland | DR](#)
- **Artikel fra International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI):** (Nu Center for Human Rights in Iran): 'Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users at Risk.', 3. februar 2014, <https://iranhumanrights.org/2014/02/internet-ssl/>
- **Center for Human Rights in Iran (International Campaign for Human Rights in Iran (ICHRI)):** 'Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users at Risk.', 3 February 2014. [Iran's New Methods of Internet Filtering Put Users At Risk - Center for Human Rights in Iran \(iranhumanrights.org\)](#)
- **Artikel fra [Iran International](#):** af Iran International Newsroom: 'Iranian regime agents threaten dissident expats in Europe', 1. juli 2023, [Iranian Regime Agents Threaten Dissident Expats In Europe | Iran International \(iranintl.com\)](#)
-
- **Artikel fra [Arab News](#):** af Christopher Hamill-Stewart: 'Iran's dissident surveillance operations exposed', 9. februar 2021, [Iran's dissident surveillance operation exposed | Arab News](#)

Øvrige kilder

- **U.S. Department of Justice** presse-meddelelse, 'Iranian Intelligence Officials Indicted on Kidnapping Conspiracy Charges', 13. juli 2021. [Office of Public Affairs | Iranian Intelligence Officials Indicted on Kidnapping Conspiracy Charges | United States Department of Justice](#)
- **Reporters without Borders**, [www.rsf.org](#), Faktakort om Iran, Iran | RSF, oplysninger indhentet 26. november 2023
- **OHCHR** presse-meddelelse, 'Iran's proposed hijab law could amount to gender apartheid: UN experts', 1. september 2023 [Iran's proposed hijab law could amount to "gender apartheid": UN experts | OHCHR](#)

- **OHCHR presse-meddelelse**, 'Iran: Death penalty used as political tool – UN expert', 25. Oktober 2021
<https://www.ohchr.org/en/press-releases/2021/10/iran-death-penalty-used-political-tool-un-expert>
- **Human Rights Council**. 'Summary Prepared by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights in Accordance with Paragraph 15 of the Annex to Human Rights Council Resolution 5/1 and Paragraph 5 of Annex to Council Resolution 16/21. (A/HRC/WG.6/20/IRN/3)', 7. August 2014, [untitled](#)